

Titulli i projektit

Mbështetja e sektorit të vreshtarisë dhe vitikulturës, si dhe markës autoktone të verës Kallmet

Tipi i projektit

Zhvillim ekonomik

Vendndodhja e projektit

Zejmen, Shënkoll, Balldren, Kallmet, Dajç, Blinisht

Buxheti i paravlerësuar

400,000 Euro

Përshkrimi dhe analiza e problemit/eve

Vreshtaria dhe prodhimi i verës janë një nga aktivitetet kryesore ekonomike për një pjesë të mirë të njësive të zonës funksionale, në veçanti zona e Zadrimës, përfshirë edhe njësitë e Kallmetit dhe fshatin e Kashnjetit, të cilat kanë një traditë relativisht të gjatë në këtë sektor. Kjo zonë njihet edhe për varietetin autokton të rrushit Kallmet. Në zonë ka disa prodhues të verës Kallmet, por madhësia mesatare e vreshtave është e vogël. Gjithashtu, fermerët nuk i kanë gjithmonë njohuritë teknike të përshtatshme për kujdesin ndaj vreshtave, që të sigurojnë cilësinë, mos kontaminimin (d.m.th. përdorimi i pesticideve), si dhe nuk kanë gjithmonë rendiment të mirë të vreshtave. Si rezultat, cilësia e verës së prodhuar ka luhatje të mëdha nga viti në vit, përtej luhatjeve si rezultat i faktorëve natyrorë të zakonshëm. Mbështetja e këtij sektori është e një rëndësie të ndjeshme, duke konsideruar edhe potencialin e trashëguar të njohurive dhe reputacionin e mirë të markës së verës të prodhuar në këtë zonë, si dhe sipërfaqet potenciale për zhvillimin e mëtejshëm të këtij aktiviteti.

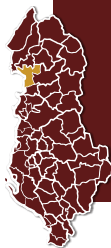
Njësitë vendore	Sipërfaqja e Vreshtave (Ha)	Nr. i fermave me vreshta	Nr. i fermave me vreshta me sipërfaqe ≥ 0.1 Ha
Zejmen	19.80	66	21
Shënkoll	20.30	139	50
Balldren	20.00	94	28
Kallmet	42.00	245	45
Dajç	34.00	172	42
Blinisht	46.00	272	72
Total	182.10	988	258

Qëllimi/et specifike të projektit

Objektivi i përgjithshëm i projektit është rritja e prodhimit dhe e cilësisë së markës autoktone, duke zgjeruar aksesin në tregjet kombëtare dhe ato të huaja.

Objektivat specifikë të projektit janë:

- Ngritja dhe funksionimi i kadastrës së vreshtave për Zonën Funksionale (e cilësuar si zonë me tregues gjeografik të përcaktuar);
- Funksionimi brenda standardeve të kantineve të miratuara të verës për këtë zonë, si dhe përdorimi i praktikave të duhura oenologjike;
- Formalizimi i sektorit të prodhimit të verës në Zonën Funksionale, përmes strukturimit të marrëdhënieve ndërmjet prodhuesve të vreshtave dhe kantineve të verës dhe krijimit të "clusterit" përkatës;
- Promovimi i vlerave tradicionale të Zonës Funksionale, përmes promovimit të markës autoktone të verës, regjistrimin dhe mbrojtjen e treguesve gjeografikë dhe regjistrimin dhe mbrojtjen e originës.

Rezultatet e pritshme dhe treguesit

Përfituesit direktë të projektit janë fermerët e Zonës Funksionale. Aktualisht në Zonën Funksionale Lezhë ka rreth 190 ha të mbjellë me vreshta dhe dy kantina kryesore të prodhimit të verës (Kallmet dhe Gjok Gjini). Të gjitha fermat në zonën e Lezhës përdorin plehërim (ndër to një përqindje shumë e ulët pleh kimik) dhe rreth 55% e fermave përdorin pesticide. Në total, projekti ka potencialin t'i shërbejë në mënyrë direkte rreth 988 fermave me vreshta në gjashtë njësi përbërëse të Zonës Funksionale (popullsia 12900 banorë, ose 20% e Zonës Funksionale). Megjithatë, ndërhyrja synon zgjerimin e sektorit të vreshtarisë dhe rritjen e vlerës së shtuar të produkteve.

Rezultate të pritshme: - Rritje e sipërfaqes së kultivuar me vreshta në rreth 400 ha për një periudhë pesëvjeçare; - Përdorimi i fidanëve të kontrolluar dhe autoktonë për të siguruar cilësinë e produkteve, regjistrimin dhe mbrojtjen e treguesve gjeografikë dhe regjistrimin dhe mbrojtjen e origjinës; - Rritje e rendimentit dhe cilësisë së produktit bazë nëpërmjet bashkëpunimit të fermerëve dhe trajnimit të tyre; - Regjistrimi dhe njohja e Markës së Verës Kallmet dhe depërtimi në tregjet kombëtare dhe të huaja.

Aktivitetet e projektit

Projekti, i cili do të përfshijë mbështetje teknike dhe zbatim investimesh, planifikohet të zgjasë 20 muaj dhe aktivitetet e parashikuara janë:

1. Studim i fizibilitetit të zonës dhe krijimi i kadastrës:
 - Studim i statusit / krijim i kadastrës së vreshtave në Zonën Funksionale – që përfshin: i) identifikimin e parcelave të vreshtave dhe ii) përkshkrimin e parcelës së vreshtave (koha e nevojshme: 6 muaj; kosto: 35–40 mijë Euro)
 - Studim / analizë e mundësisë - përfshin vlerësimin e: mundësive prodhuese të fermave, mundësive distiluese të kantinave, çmimeve, logjistikës / kanaleve të tregut, tregtimit / promovimit (koha e nevojshme: 1 muaj; kosto: 10 – 15 mijë Euro)
 - Identifikimi i fermerëve / grupeve të fermerëve që mund të përfshihen në "Cluster" dhe intensifikimi i prodhimit (takime, grupe pune, evente të tjera, vizitë studimore) (koha e nevojshme: 3 muaj; kosto: 5 - 10 mijë Euro)
 - Identifikimi i vendndodhjes dhe projektimi i investimeve fizike – përcaktimi i specifikimeve teknike të infrastrukturës ndihmëse të vreshtave (koha e nevojshme: 2 muaj; kosto: 10 – 15 mijë Euro)
 - Studime plotësuese – përfshin mbështetjen ligjore për realizimin e investimeve (krijimit të "Cluster") dhe analizën financiare të kostove dhe përfitimeve (koha e nevojshme: 2 muaj; kosto: 15 - 20 mijë Euro)
2. Punime në infrastrukturën ndihmëse të vreshtave:
 - Ndërtimi / rehabilitimi i infrastrukturës fizike (ujtje/kullim/infrastrukturë ndihmëse për grumbullimin) – në varësi të gjetjeve të studimit të fizibilitetit (koha e nevojshme: 12 muaj; kosto: 100 - 150 mijë Euro)
 - Mbështetje me fidanë cilësorë autoktonë dhe materiale të tjera për prodhim, të tilla si produkte organike të mbrojtjes së bimëve (koha e nevojshme: 8 muaj; kosto: 50 – 80 mijë Euro)
 - Asistenca teknike për zbatimin e praktikave të mira të kultivimit dhe oenologjike (koha e nevojshme: 8 muaj; kosto: 20 – 25 mijë Euro)
3. Marketim dhe promovim i iniciativës dhe produkteve:
 - Pjesëmarrje në panairë dhe takime "B2B" (koha e nevojshme: 4 - 5 takime gjatë fazës së dytë të zbatimit; kosto: 20 - 30 mijë Euro)
 - Përgatitje dhe shpërndarje e materialeve promovuese (koha e nevojshme: gjatë fazës së dytë të zbatimit; kosto: 10 - 15 mijë Euro)

Maturimi i projektit

Projekti nuk paraprihet nga ndonjë studim fizibiliteti dhe është ende në fazë koncepti. Një variant i këtij projekti është konceptuar që me RDP-në, që këshillon edhe aktivitete për njohjen e markave. Përlogaritja e kostove është e përafërt; kostot rriten në përpjesëtim me thellësinë e ndërhyrjeve. Një nevojë e domosdoshme për realizimin e këtij projekti është vënia në dispozicion të tij të hartave kadastrale rurale nga MBZHRAU.

Burimet e financimit dhe partnerët në zbatim

Aktorët kryesorë zbatues janë Drejtoria Rajonale e Bujqësisë; Bashkia Lezhë (Zona Funksionale). Kantinat e verës dhe fermerët e zonës mund të kenë interes të drejtpërdrejt në projekt, si përfitues të drejtpërdrejt.

Burimet e financimit mund të jenë buxheti i shtetit dhe i bashkisë, si edhe skema IPARD (në këtë rast aplikantët duhet të jenë kantinat e prodhimit të verës dhe fermerët).

Kostot e projektit

- Studim i fizibilitetit të zonës dhe krijimi i kadastrës: 75,000 – 100,000 Euro
- Punime në infrastrukturën ndihmëse të vreshtave: 170,000 – 255,000 Euro
- Marketim dhe promovim i iniciativës dhe produkteve: 30,000 – 45,000 Euro